

YABANCI ÖĞRENCİLERİN TÜRKÇEYE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ: GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ FOREIGN STUDENTS' VIEWS REGARDING TURKISH LANGUAGE: GAZİANTEP UNIVERSITY SAMPLE

Tuba KAPLAN*

Öz

Yabancılara Türkçe öğretimi alanı, Türkçe eğitimin bir alt dalıdır ve yalnızca Türkiye sınırları içinde değil Türkiye dâhil dünyanın her yerinde Türkçe öğrenmek isteyen yabancı insanlara Türkçe öğretmek amacıyla oluşturulan ve her geçen gün daha da gelişen bir alandır. Durum böyle olunca da popülaritesi artan alanlardan biri haline gelmiş ve yabancılara Türkçe öğretimiyle ilgili çalışmalar da doğal olarak artmıştır. Yapılan çalışmalar dil öğretiminde karşılaşılan sorunları çözmekle birlikte çeşitli çözüm önerileri de getirmektedir.

Bu çalışmanın amacı Gaziantep Üniversitesi TÖMER'de Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin Türkçeye ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırma, nitel bir özellik göstermektedir ve veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Sorularda öğrencilerin Türkçeye ilişkin düşüncelerini yansıtmak amaçlanmıştır. Çalışma grubundaki öğrencilerin eğitim durumları lisans, yüksek lisans şeklindedir ve B2 düzeyindedir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe Öğretimi, Yabancı Öğrenci, TÖMER, Türkçe Öğretimi.

Abstract

The field of Turkish teaching to foreigners is a sub-branch of Turkish education and it is a day-by-day developing field which was established to teach Turkish to foreign people who want to learn the language not only within the boundaries of Turkey but also across the world. In this circumstance, it has had a growing popularity which has led to the increase in the studies about Turkish teaching to foreigners. The conducted studies both solve the problems encountered in language teaching and bring suggestions for solution.

The aim of this study is to identify the views of foreign Turkish learners, who learn Turkish at TÖMER in Gaziantep University, regarding the Turkish language. The research is a qualitative one and a semi-structured interview form was used as a medium for data collection. The questions were designed so as to reflect students' opinions on the Turkish language. The education level of students include undergraduate degree, bachelor's degree, doctor's degree with B2 level.

Keywords: Teaching Turkish to Foreigners, Foreign Student, TÖMER, Turkish Teaching.

1. GİRİŞ

Yabancılara Türkçe Öğretimi her geçen gün önem kazanmakta ve dil öğrenen öğrencisi sayısında artış olması kaçınılmaz bir durum olmaktadır. Dil öğrenen insanlar yalnızca ülkenin sınırları içinde değil tüm dünyada öğretilmektedir.

Türkçenin öneminin artmasındaki nedenleri sıralamak gerekirse Türkiye'nin jeopolitik konumu; siyasi ve ekonomik alanlarda gelişim göstermesi; ülkede barındırdığı zengin tarihi ve kültürel varlıklar; uluslararası kuruluşlardaki yeri gibi çok sayıdaki etken birçok farklı milletten insan tarafından Türkçenin öğrenmesi isteğinde etkili olmaktadır. Yurt içi ve yurtdışında çok sayıdaki yabancı insan Türkçeyi öğrenmek istemektedir. Türkçenin dünyadaki önemi giderek artmaktadır (Bakır, 2014; Durukan ve Maden, 2013; Er, 2015; Göçer, 2013; Sülükçü, 2011).

* Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Bölümü Doktora Öğrencisi, tubakaplan@gantep.edu.tr

Durumun böyle olması hasebi ile Türkçenin yabancılara öğretimiyle ilgili sistemli çalışmalar Türkçe Öğretim Merkezleri (TÖMER) kurulmaya başlamıştır. Bu amaç doğrultusunda ilk olarak “1984’te Ankara Üniversitesi, daha sonra 1994’te Gazi Üniversitesi, Bolu İzzet Baysal Üniversitesi ve Ege Üniversitesine bağlı Türkçe Öğretim Merkezleri faaliyete geçirilmiştir. YÖK’e bağlı birçok üniversite Türkçe Öğretim Merkezi açmıştır” (Arslan, 2012, 181). Sayıları özellikle 2000’li yıllardan artan bu kurumların hedefi Bakır’a (2014, 437) “yurt içinde ve dışında yabancılara, akraba topluluklardan gelen soydaşlarımıza özellikle ekonomik ve akademik açıdan değeri hızla artan Türkiye Türkçesini öğretmek; onlara Türkiye’yi ve Türk kültürünü yaşatarak tanıtmaktır.” Bu kurumların amacı Türkçeyi uluslararası alanda saygın bir dil hâline getirmek, konuşan insan sayısını artırmak ve Türkiye’nin dünya bazında prestijini arttırmaktır denilebilir.

Bu hedeflere ulaşmak amacı ile Türkçe öğretim merkezleri, yabancılara yönelik Türkçe öğretim kitapları ve setleri hazırlamakta, farklı etkinlikler düzenlemektedir. Ayrıca bu merkezlerin bağlı olduğu üniversiteler ve bazı üniversitelerdeki Türkçe eğitimi bölümleri, yabancılara Türkçe öğretimi alanında lisansüstü çalışmalar yaptırmaktadır. Ayrıca üniversitelerde lisansüstü çalışmalar yapmak amacı ile yabancılara Türkçe öğretimi alanında müstakil bölümler açılmıştır.

Yurtdışındaysa Türkçe öğretimini Er, Biçer ve Bozkırlı’nın (2012, 52) verdiği bilgilere “Türk Kültür Merkezleri, üniversitelere bağlı Türk Dili ve Edebiyatı Bölümleri, elçiliklere bağlı Türkçe Öğretim Merkezleri başlıca Türkçe öğretim kurumlarını oluşturmaktadır ve son yıllarda bu görevi Yunus Emre Enstitüsü yürütmektedir.” Yabancılara Türkçe öğretiminin yurt dışında öğretimini amaçlayan bu tür kurumsal çabalar, ileride Türkçeyi dünyanın birçok ülkesinde öğretilecek evrensel bir dil haline getirebilecek çabalardır.

Bu çalışmanın amacı Gaziantep Üniversitesi TÖMER’de Türkçe öğrenen öğrencilerin Türkçeye ilişkin görüşlerini belirlemektir.

2. YÖNTEM

Araştırmamız nitel araştırma yöntemlerinden biri olan olgubilim yaklaşımı ile desenlenmiştir. Olgubilim araştırmaları, farkında olunan ancak derinlemesine ayrıntılı bir anlayışa sahip olunmayan olgulara odaklanılması olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek 2011). Bu doğrultuda araştırma sürecinde üzerine odaklanılan öğrenci grubunu Gaziantep Üniversitesi Türkçe Öğretimi ve Araştırma Merkezinde Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrencilerin “Türkçeye İlişkin Görüşleri” öğrenilmiştir.

3. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Gaziantep Üniversitesi TÖMER’de Türkçe öğrenen B2 düzeyindeki 15 öğrenci oluşturmuştur.

4. Verilerin Toplanması

Veri toplama aracını Gürbüz ve Güleç (2016) tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme soruları oluşturmuştur. Veriler toplanırken Türkçe öğrenmek amacıyla Gaziantep Üniversitesi TÖMER’de Türkçe öğrenen 15 öğrenci ile ayrı ayrı görüşülmüştür. Görüşmeler, ses kayıt cihazına alınmış ve öğrencilerin kimlik bilgileri gizli tutularak K1, K2... şeklinde kodlanmıştır. Öğrencilerin eğitim durumları ve geldikleri ülkelerin bilgisi aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 1: Katılımcıların eğitim ve uyruk bilgisi

Katılımcı	Eğitim Durumu	Uyruğu
K1	Lisans	Suriye
K2	Lisans	Irak
K3	Lisans	Suriye
K4	Lisans	Afganistan
K5	Yüksek Lisans	Suriye
K6	Lisans	Suriye
K7	Lisans	Suriye
K8	Lisans	Irak
K9	Lisans	Suriye
K10	Lisans	Suriye
K11	Lisans	Yemen
K12	Lisans	Afganistan
K13	Lisans	Yemen
K14	Lisans	Suriye
K15	Yüksek Lisans	Irak

5. Verilerin Analizi

Araştırma sonucunda elde veriler, içerik analizi ile değerlendirilmiştir. İçerik analizi araştırmanın kuramsal olarak çok açık ifade edilemediği veya daha derinlemesine bir analize gereksinim duyulduğu durumlarda gerçekleştirilmektedir (Yıldırım ve Şimşek 2011).

6. Bulgular ve Tartışma

Gaziantep Üniversitesi TÖMER’de Türkçe öğrenen lisans ve lisansüstü eğitimi alan yabancı öğrencilerin Türkçeye ilişkin görüşlerini öğrenmek amacıyla Güleç ve Gürbüz (2016) tarafından geliştirilen yedi sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme soruları öğrencilere uygulanmıştır. Bu sorularla öğrencilerin Türkçeye ilişkin algılarını ve öğrenim sürecinde yaşadıkları zorluklar öğrenilmeye çalışılmıştır. Öğrencilerin görüşleri aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo 2: “Türkçe öğrenmeye nerede başladınız?” sorusuna verilen cevaplar

Türkçe öğrendikleri yere göre	F
Kendi ülkesinde Türkçe öğrenenler	3
Türkiye’de Türkçe öğrenenler	12

Tablo 2’de yabancı öğrencilerin “Türkçe öğrenmeye nerede başladınız?” sorusuna verdikleri cevapların dağılımı yer almaktadır. Katılımcılardan 3’ü geldikleri ülkede Türkçe öğrenmiştir ve bu öğrenciler Suriyelidir. Bu öğrenciler, ülkelerindeki konsolosluktaki Türkçe kurslarında öğrenmiştir. Diğer katılımcılar ise Türkiye ismini gündemde sürekli duyduklarını ancak Türkçe bilmediklerini belirterek Türkçenin düşündükleri kadar zor bir dil olmadığını belirtmiştir. “Türkçe öğrenmeye nerede başladınız?” sorusuna verilen cevaplara bakıldığında öğrencilerin büyük çoğunluğunun Türkçeyi öğrenmeye Türkiye’de başladıkları sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Katılımcıların bu soruya verdikleri cevaplardan bazıları şöyledir:

K2: “Ben Türkçeyi Gaziantep’de öğrenmeye başladım.”

K7: Bizim ülkemizde konsolosta kurs vardı ben gittim öğrendim çünkü Araplar Türk dizisi çok sever.”

K8: Ben hep Türkçeyi merak ettim ama öğrenmek için bişeyler yapmadım.

K10: Bizim bir akraba var kursa gidiyor. O bana dedi ki Antep’te bir kurs var ve ben Türkçe konuyorum söyledi. Ben ondan sonra dedim ben de gidiyorum bu kurs. Çünkü ben bu ülkede yaşıyorum ve öğrenmek için mecburum.

K11: Benim ülkemde kurs yok ben duymadım. Bu yüzden Türkiye’de öğrendim.

K14: Benim için en güzel Türkiye’de öğrenmek çünkü biz Türklerle konuşuyoruz. Pratik oluyor.

Tablo 3 “Türkçe öğrenirken sizi en çok zorlayan ne oldu?” sorusuna verilen cevaplar

Türkçe Öğrenirken En Çok Zorlanan Noktalar	f
Dil bilgisi	5
Telaffuz	7
Her noktada zorluk çekilmiştir	2
Hiçbir noktada zorluk çekilmemiştir	1

Tablo 3’te çalışma grubundaki öğrencilere sorulan “Türkçe öğrenirken sizi en çok zorlayan ne oldu?” sorusuna verilen cevapların dağılımı gösterilmektedir. Katılımcıların en fazla telaffuzda, onun ardından da dil bilgisinde zorlandıkları tespit edilmiştir. Öğrencilerin telaffuz konusundaki ifadeleri şöyledir:

K5: “Türkler çok hızlı konuşuyor ben anlamakta zorlanırım. Çünkü bazı sesleri çıkarmak çok zor.”

K6: “Ben bazen konuştuğumda insanlar anlamaz ve bana güler. Çünkü doğru sesler çok zor.”

K7: “Benimin için en zoru telaffuz. Nasıl konuşacağım bilmiyorum.”

Bunun gerekçesi olarak öğrencilerin alfabelerinde yer almayan “ı,ü,ö” gibi sesler gösterilebilir. Dil bilgisi ile ilgili katılımcıların ifadeleri şu şekildedir:

K14: “Benim için dil bilgisi çok zor çünkü bizim böyle çok kurallar yok.”

K4: “Dil bilgisinde biz yabancılar için çok sorun var. Konuşurken özellikle biz bilmiyoruz hangi ek gelecek.”

K2: “Türkçe bence kolay ama kuralları yabancılar için büyük bir problemler.”

Her konuda zorluk çektiğini söyleyen iki öğrenci vardır ve bunlar Suriyeli ve Arap asıllıdır. Hiçbir konuda zorluk çekmeyen öğrenci ise Afganistanlı ve Özbek asıllıdır. Bu öğrencinin zorluk yaşamamasının gerekçesi Türkçeye küçüklükten beri aşına olması ve evinde Özbek Türkçesinin konuşulması gösterilebilir.

Tablo 4: "Türkçe öğrenirken sizi en çok zorlayan dil bilgisi konusu ne oldu?" sorusuna verilen cevaplar

Türkçe Öğrenirken En Çok Zorlanılan Dil Bilgisi Konuları	f
Ekler (Hal Ekleri)	8
Fiilde Çatı	4
Geniş Zaman	2
Zorlandığı Konu Yok	1

Katılımcılara sorulan "Türkçe öğrenirken sizi en çok zorlayan dil bilgisi konusu ne oldu?" sorusuna verilen cevaplar Tablo 4'te yer almaktadır. Buna göre öğrencilerin en fazla ekler konusunda zorlandıklarını, hangi fiillere hangi hal eklerinin getirileceği konusunda emin olamadıklarını, Türkçede çok fazla ek olduğunu ve bu durumun kafa karışıklığına sebep olduğunu belirtmiştir. Çalışma grubundaki öğrencilerin cevaplarından bazıları şöyledir:

K6: "Ben ekleri bilmiyorum hangi fiilden hangi ekler getirecek hiç emin olamam."

K8: "Bence en zor hal ekidir. Mesele ev hem eve, evi, evden hem de evde olabilir. Ben bunu her zaman karıştırırım."

K10: "Bilim adamlar der ki dil bilgisi matemetik gibi. Ama bu yalan eklerde bu kurallar yoktur."

Fiilde çatı konusu öğrencilerin zorlandıkları diğer bir dil bilgisi konusudur. Bu konuda öğrenci görüşleri şu şekildedir:

K2 : "Türkçede cümle bizim ülkemizin gibi değil mesela fiil sonda olacak yoksa problem olacak belki."

K5 : "Hocam hep bana diyor sen devrik cümle yazma ama ben yine yazarım."

Fiilde çatı konusunun ardından iki öğrenci geniş zaman konusunda zorlandığını, şimdiki zamanın da geniş zaman anlamında kullanıldığı için kafalarının karıştığını, bir öğrenci de zorlanmadığı bir konu olmadığını belirtmiştir.

Tablo 5: "Türkçe konuşurken hatırlamadığınız kelimeler için ne yapıyorsunuz?" sorusuna verilen cevaplar

Türkçe Hatırlanmayan Kelimeler İçin Yapılanlar	f
Beden dili ile anlatmaya çalışma	5
Eş anlamlı kelime kullanma	3
İngilizcesini kullanma	7

Yukarıda yer alan tablo 5'te öğrencilere "Türkçe konuşurken hatırlamadığınız kelimeler için ne yapıyorsunuz?" sorusuna verdikleri cevaplar yer almaktadır. Tabloya bakıldığında öğrencilerin hatırlamadıkları kelimeler için en fazla İngilizcesini kullanma eğiliminde oldukları ya da beden dili ile anlatmaya çalıştıkları görülmektedir. Öğrencilerin üç tanesi eş anlamlı kelimeyi kullanmayı tercih ettiklerini belirtmiştir. Öğrencilerin ifadeleri şu şekildedir:

K1: "İngilizce evrensel bir diller ve ben İngilizcesini söylüyorum o zaman herkes anlıyor."

K 6: "Herkes İngilizce biliyor ve ben İngilizce tercih ediyorum."

K7: "Ben düşünürüm ki bu kelime bedenle anlatılır yoksa İngilizce söylerim."

K8: "Ben vücudumla anlatırım kelimeyi ve genellikle insanlar bunu anlar."

K10: "Ben ellerimle işaret ederek anlatırım kelimeyi."

K13: "Hatırlarsam eş ya da zıt anlamını söylerim."

K14: "Ben eş anlamları genelde bilirim ve onu söylerim."

Öğrenci ifadelerine bakıldığında öğrencilerin genellikle hatırlamadıkları kelimeler için İngilizcesini tercih ettikleri ve buna gerekçe olarak İngilizceyi evrensel bir dil olarak gördüklerini belirtmiştir. Ayrıca öğrencilerin beden diliyle de kelimeleri anlatmaya çalıştıkları en az olarak ise eş anlamlısını kullanmayı tercih ettiklerini belirtmiştir.

Tablo 6: "Türkçe konuşurken kaygılandığınız oluyor mu?" sorusuna verilen öğrenci cevapları

Türkçe Konuşurken Oluşan Kaygı Durumu	f
Kaygı Yok	4
Kaygı Var	7
Bazen	3

Çalışma grubundaki öğrencilere "Türkçe konuşurken kaygılandığınız oluyor mu?" sorusuna verilen cevaplar yer almaktadır. Katılımcılardan 7 tanesi kaygılandığını belirten 4 tanesi kaygı yaşamadığını, 3 tanesi de bazen kaygılandığını belirtmiştir. Öğrencilerin yanıtları şu şekildedir:

K2: "Ben Türkçe konulurken heyecan yaşarım çünkü beni anlamazlar falan korkarım."

K3: "Türk insanlar çok hızlı konuşurlar ve ben bazen anlamıyorum onlara."

K5: "Benim için yazmak kolay ama konuşmaktan korkarım. Telaffuz çok zor."

K6: "Benim için dinleme ve konuşma en zor şey. Genellikle Türkleri anlamakta sorun yaşıyorum."

Sorun yaşamadığını belirten öğrencilerin fikirleri ise şu şekildedir:

K4: "Ben Türk diziler çok severim, o bana öğretiyor konuşmayı."

K13: "Türk arkadaşlarım çok ve ben pratik yapıyorum onlarla."

K14: "Bana göre yazmaktan kolaydır konuşmak."

Tablo 7: "Türkçe öğrenirken okuldaki dersler ve kurslar dışında kendi yaptığınız bir şey var mı?" sorusuna verilen cevaplar

Türkçe Öğrenirken Okuldaki Dersler ve Kurslar Dışında Yapılanlar	f
Televizyon ve İnternette Yararlanmak	11
Türk Arkadaşlar Edinmek	4

Çalışma grubundaki öğrencilere yöneltilen "Türkçe öğrenirken okuldaki dersler ve kurslar dışında kendi yaptığınız bir şey var mı?" sorusuna verilen cevaplar tablo 7'de verilmiştir. Öğrencilerin kurs dışında genellikle televizyon ve internette yararlandıkları ve onun dışında da Türk arkadaşlar edinme yolunu seçtikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin cevapları şöyledir:

K8: "Ben eğer sorun yaşasam internette çok video var oradan öğrenirim."

K9: "Türkçe filmler benim Türkçemi çok geliştiriyor."

K10: "İnternet var telefonumuzda her şey var yani. İnternette sınırsız paketlerle hep filmler izlerim."

K11: "Bence Türkçe öğrenmek için Türkçe arkadaşlar şart."

K13: "Türk insanlarla arkadaş oluyorum mesela tanışıyorum onlarla."

Tablo 8: "Sizce yabancı bir kişi Türkçeyi hangi amaçla öğrenmelidir?" sorusuna verilen öğrenci cevapları

Türkçe Öğrenme Amacı	f
Eğitim	9
Türkiye'de yaşamak için	6

Tablo 8'de öğrencilerin "Sizce yabancı bir kişi Türkçeyi hangi amaçla öğrenmelidir?" sorusuna verdikleri cevapların dağılımı gösterilmiştir. Katılımcıların 9 tanesi eğitim amacıyla, 6 tanesi de Türkiye'de yaşamak amacıyla Türkçe öğrenmek amacıyla öğrenilmesi gerektiğini belirtmiştir. Öğrencilerin yanıtları şu şekildedir:

K3: "Gaziantep'te üniveristede okumak için Türkçe bilmek şart bu yüzden öğrenmek gerek."

K5: "Türkiye'de eğitim çok gelişmişlik var bu nedenle insanlar Türkçe öğreniyorlar."

K7: "Eğer mastır phd okumak istersen Tömer diploması isterler. Bu yüzden insanlar Türkçe öğrenmek zorunda kalırlar."

K9: "Peygamber dedi ki ilim neredeyse Çin'de bileyse öğren. Bu nedenle biz Türkçe öğreniriz yani ilim için."

K12: "Savaştan dolayı insanlar Türkiye'ye geldiler. Burada yaşamak için Türkçe bilmeliler."

K14: "Mesela markete gidiyorsun Türkçe konuşmak gerekir. Burada yaşamak için öğrenmek lazım."

K 1: "Bu ülkede yaşamak isterseler Türkçe öğrenmek şart."

7. Sonuç ve Öneriler

Yabancı öğrencilerin Türkçeye ilişkin görüşlerini belirlemeyi amaçlayan bu çalışma bu alanda çalışan eğitimcilerle yol göstermesi bakımından önemlidir. Araştırma sonuçlarına göre

□ Öğrencilerin Türkçe öğrenmeye Türkiye'ye geldikten sonra başladıkları, bunun dışında ilkesindeki konsoloslukta Türkçe öğrenen öğrencinin de varlığına rastlanmıştır. Bir diğer husus ise öğrencilerin Türkçe öğrenirken en fazla telaffuzda sıkıntı yaşadıklarıdır. Buna gerekçe olarak ise Türk alfabesinde dillerinde olmayana "ı, ü,ö" gibi seslerin varlığını göstermişlerdir. Bunun dışında dil bilgisi konularını kafa karıştırıcı bulduklarını, Türkçede çok fazla ekin olduğunu dile getirmişlerdir.

□ Öğrenciler hatırlayamadıkları kelimeler olduğunda ilk olarak İngilizcesini kullanmayı tercih ettiklerini, buna gerekçe olarak çoğu insanın İngilizce bilmesini ve İngilizcenin evrensel bir dil olmasını göstermiştir. Bazı öğrenciler de bilmedikleri kelimeler için eş ya da zıt anlamlı kelimeleri tercih ettiklerini belirtmişlerdir.

□ Öğrencilerin çoğunun Türkçe konuşurken kaygılandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin kaygılarının altında ise doğru telaffuz edememelerinden dolayı anlaşılammamak korkusu yatmaktadır.

□ Katılımcılara Türkçe öğrenmek için okul dışında yaptıkları etkinlik olup olmadığı sorulduğunda ise internet ve televizyondan yararlandıklarını belirtmişlerdir. Türk dizilerinin ve videoların Türkçelerini geliştirdiğini söylemişlerdir.

□ Katılımcılar Türkçenin genellikle eğitim amacıyla öğrenildiğini ardından da Türkiye'de yaşamak amacıyla öğrenildiğini düşünmektedir.

Araştırmanın sonuçları Türkçe ile ilgili genel sorunları ortaya çıkarması bakımından önemlidir. Bu bağlamda dil eğitimine başlamadan önce Türkçe öğretimi ile ilgili problemlerin bilinip öğretmenlerin bu göre yol almalarının daha faydalı olacağı düşünülmektedir. Araştırmacı, dil bilgisi çalışmalarının direkt verilmek yerine okuma, konuşma ve dinleme gibi dil becerilerinin içinde sezdirilmesinin, dil bilgisine ilişkin ön yargıların azalması ve kuralları daha kolay kavramaları bakımından yararlı olacağı kanısındadır. Ayrıca eğitim ortamında anlaşılması güç olan konularda farklı yöntem ve etkinliklerin kullanılmasının faydalı olacağı düşüncesindeyiz.

KAYNAKÇA

- Arslan, Mustafa (2012). Tarihi Süreçte Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi- Öğrenimi Çalışmaları. *KSÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü*, 9(2), 167-188.
- Bakır, Siddik (2014). Türkiye'deki Yabancılar Türkçe Öğretim Merkezleri ve Atatürk Üniversitesi Dil Eğitimi Uygulama Ve Araştırma Merkezi (Dilmer). *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi [TAED]*, 51, 435-456.
- Durukan, Erhan ve Maden, Sedat (2013). Yabancılar Türkçe Öğretimi Program Geliştirme. *Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı*. Mustafa Durmuş ve Alpaslan Okur. (Editörler). s. 511-526. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Er, Onur (2015). *Yabancılar Türkçe Öğretimi Uygulamalarının Kültürel Farkındalık Oluşturma Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Er, Onur, Biçer, Nurşat ve Bozkırlı, Kürşat Çağrı (2012). Yabancılar Türkçe Öğretiminde Karşılaşılan Sorunların İlgili Alan Yazını Işığında Değerlendirilmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 1/2, 51-69.
- Göçer, Ali (2013). Türkiye'de Yabancılar Türkçe Öğretimi. *Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı*. M. Durmuş ve A. Okur. (Editörler). s. 171-179. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Gürbüz, Rabia ve Güleç, İsmail (2016). Türkiye'de Eğitim Gören Yabancı Öğrencilerin Türkçeye İlişkin Görüşleri: Sakarya Üniversitesi Örneği. *Sakarya University Journal of Education*, 6/2, 141-153.
- Sülükçü, Yusuf (2011). Yabancılar Türkçe Öğretiminde (Temel Seviye A1) Bilgisayar Destekli Materyal Geliştirme ve Bunun Öğrenci Başarısına Etkisi. Yayınlanmamış doktora tezi. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yıldırım, Ali ve Şimşek, Hasan (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.